Van nonnenklooster naar hotel met casino

Porto Paseo nadert nieuwe fase in bestaan

WILLEMSTAD — De cruisetoeristen hoeven vanaf 17 februari niet ver meer te lopen voor hun kop koffie met gebak. Dan opent in hartje Otrobanda het hotel en casino Porto Paseo zijn deuren. Een vijftigkamerhotel dat geheel in de stijl van Otrobanda past en zich richt op de zakelijke markt. Het hele project is het werk van penshonado Eddy van Leeuwen. Er is geen architect en geen aannemer aan te pas gekomen.

Als je voor het hotel staat, kun je je haast niet voorstellen dat daarachter zesduizend vierkante meter terrein schuilgaat. En wat voor terrein. Temidden van veel groene beplanting staan daar de geheel in stijl gerenoveerde gebouwen uit de vorige eeuw. Een grillig gevormd zwembad met een diepte van maar liefst drie meter nodigt uit tot een duik. De drie nieuwe gebouwen (27 kamers) detoneren geenszins, omdat daarvoor dezelfde stijl is aangehouden.

LUIFELS

Verder beschikt het hotel over een casino en een openluchtcafé annex restaurant onder grote witte luifels. Uitzicht op de Annabaai. Typisch een plek om al mijmerend je gedachten te ordenen. Genietend van een kop koffie of iets sterkers.

Volgens Van Leeuwen is het niet de bedoeling daar een uitgebreid restaurant van te maken. "Daar hebben we er genoeg van op Curaçao. We willen een kleine kaart bieden. Een plek waar je de hele dag voor een hapje en een drankje terecht kunt".

De totaal 23 kamers in de oude gebouwen zijn allemaal verschillend van vorm. Op de eerste verdieping van het voormalige nonnenziekenhuisje bevindt zich een schitterend appartement, met uitzicht op de daken van Otrobanda. De twee appartementen in het gebouw aan de andere kant van de binnentuin - het voormalige zogeheten Haïtiaanse pension - hebben een privé-dakterras.

Leuk zijn de knusse kamers in de randbebouwing. Kleine huisjes die vroeger door de eigenaar van het hoofdgebouw verhuurd werden om de kosten van het onderhoud te drukken.

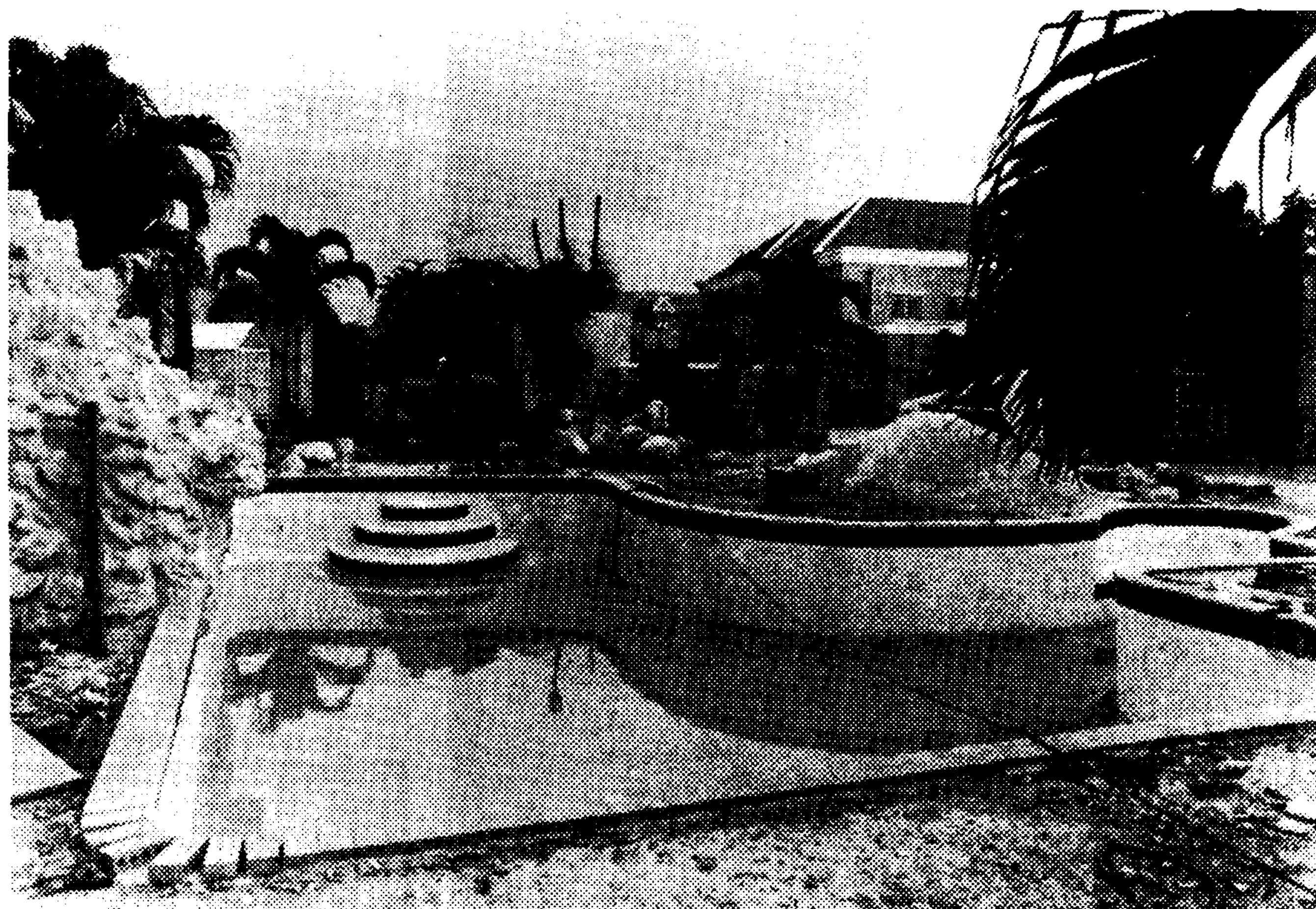
ZIEKENHUIS

Van 1855 tot 1858 werd een van de drie historische panden op het terrein door de Franciscanessen van Breda gebruikt als ziekenhuis. Daarna was het in particulier bezit. Toen de laatste bewoner in de jaren zeventig overleed, bleef het huis leeg. Later knapte Monumentenzorg het op en het eerste Porto Paseo-project werd op het terrein gevestigd: een café, een bar, een museum en een restaurant. Dat geheel werd in maart 1991 aan Eddy van Leeuwen verkocht, die besloot daar een hotel en casino te vestigen.

Nu, ruim twintig maanden bouwen en hard werken verder, is het bijna zover. De kamers, de planten, het zwembad en het casino wachten op de eerste gasten. Die gaan voor een kamer inclusief ontbijt circa negentig dollar per nacht betalen. Daarvoor zitten zij op loopafstand van Curaçaos beider harten: Punda en Otrobanda.

En de cruisetoerist? Die drinkt 's avonds nog gauw een drankje op het terras van Porto Paseo. Het oog gericht op het schip dat elk moment kan uitvaren.

Het voormalige 'Haïtiaanse pension' teruggebracht in oude staat. Beneden bevinden zich de hotelkamers, op de bovenverdieping twee appartementen met eigen dakterras.

Het zwembad van Porto Paseo wordt in afwachting van de eerste gasten gevuld. Op de achtergrond rechts het gebouw van Domeinbeheer.

"Stop brievenoorlog"

Isebia roept Cadmu en Dok op weer te praten

WILLEMSTAD — Gedeputeerde Ricardo Isebia heeft vanmorgen in de openbare eilandsraadsvergadering een oproep gedaan aan de vakbond Cadmu en de directie van het DOK om de 'brievenoorlog' te beëindigen en weer aan tafel te gaan zitten. Isebia heeft Cadmu-voorzitter Ronald Sluis gisteren aangeraden met een nieuw tegenvoorstel te komen inzake de primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden voor en cao-onderhandelingen.

Isebia zegt geen problemen te hebben met de vakbond, maar dat niet vergeten moet worden dat het DOK van enorm belang is voor de economie en dat het helaas de afgelopen drie maanden slecht is gegaan. Hij verwees naar de goede resultaten die in Cuba zijn behaald, mede dankzij de commerciele bedrijfsvoering: "lage kosten, hoge winsten". Helaas is dat niet op Curaçao het geval: er wordt veel materiaal verspild en er is vaak sprake van overwerk. Als daaraan wat wordt gedaan, heeft de directie lagere uitgaven en kan ook meer gedacht worden aan iets extra's voor de werknemers," zo denkt Isebia.

Isebia vindt dat er geen ruimte is voor de eisen die de vakbond nu stelt. "Als het met een overheidsnv erg goed gaat en zij geen structurele problemen hebben, heb ik geen probleem met vrije loononderhandelingen. Maar bij nv's van de overheid die wel problemen hebben, is er geen ruimte voor overdreven looneisen." Zoals bekend is de vorige cao afgelopen en zijn de onderhandelingen over een nieuwe cao vastgelopen.

De overheid, als grootste aandeelhouder, bekijkt de verrichtingen van het management kritisch, aldus Isebia. Zoals bijvoorbeeld de voorfinanciering die het Dok soms geeft. Maar het management doet het wel degelijk goed, want dokmaatschappijen uit Carthagena en Londen zijn ook geïnteresseerd in het management van de Curacaose Dokmaatschappij. Aldus Isebia."

MAN ontevreden over begroting

WILLEMSTAD — De oppositiepartij MAN meent dat de begroting van de Antilliaanse overheid eigenlijk afgewezen diende te worden door de Staten. Dit volgens Cedric Eisden in de wekelijkse radio-toespraak van de partij, omdat de begrotingsbehandeling in het parlement een "onaangename ervaring was voor de MAN".

De MAN-woordvoerder zei verder dat de gevolgde procedure in de Staten "niet alleen slordig was, maar bovenal scherpe kritiek verdiend". Voorts verklaarde Eisden dat de Antilliaanse overheid niet serieus is, maar in tegendeel: "zeer onverantwoord". De MAN hekelt namelijk het document bevattende voorstellen voor invoering van de omzetbelasting op Bonaire en Curaçao. Dit werd door het kabinet ingediend, maar volgens de MAN-woordvoerder was dat stuk slechts door de Curaçaose coalitie-ministers ondertekend.

Het is namelijk een publiek geheim, volgens de oppositie-partij, dat de "met name de coalitiepartij UPB van Bonaire tegen invoering van die omzetbelasting is". Het document werd toch, zonder de handtekening van de minister van Bonaire en twee andere Curaçaose ministers, gepresenteerd om behandeld te worden.

Sneldammen in de IPK-zaal

WILLEMSTAD — De Curaçaose Dambond houdt op zondag twee sneldamtoernooien. Er wordt een afsluitend en een jeugd sneldamtoernooi in de IPK-zaal in de Conscientiesteeg in Otrobanda afgewerkt. aan het afsluitend sneldamtoernooi mag iedereen deelnemen, terwijl de jeugdcompetitie toegankelijk is voor jongeren tussen de dertien en negentien jaar. De eerste ronde in beide toernooien begint om klokslag 11 uur. Er wordt in het afsluitend sneldamtoernooi in drie klassen gespeeld, namelijk de A-, B- en C-klasse.

Bridge Asiento

WILLEMSTAD — In het voorlaatste bridge-spel van het Kertboutentoernooi van Asiento eindigden maar liefst drie paren op de eerste plaats. Er werd dinsdagavond in een lijn gespeeld omdat er slechts veertien deelnemers zich hadden aangemeld in Rust & Burgh.

Van de veertien deelnemende paren in het laatst gehouden spel, eindigden acht boven het gemiddelde van vijftig procent. Het verschil tussen de drie nummers één en nummer acht bedroeg slechts vijf procent.

De uitslagen en eindstand in de voorlaatste wedstrijd waren als volgt: 1/3. Van den Ende/De Paula, Whitton/Calvo en Bergsma/De Vries allen met 55,56; 4. Nijdam/Winkel 53,47; 5. Winkel/De Vries 52,43; 6. Berend/Roose 51,04; 7/8. Valkenberg/Schnog en Geenen/Brown beide paren eindigden met 50,35 procent. Het laatste spel van het Asiento Kersttoernooi wordt op dinsdag (22 december) afgewerkt en begint om 19.30 uur in Rust & Burgh.

Wallé: drie afdelingen centraal

WILLEMSTAD — Minister van Onderwijs S. Wallé is in tegenstelling tot eerdere berichten voor decentralisatie van het onderwijs. Hij wil alleen enkele afdelingen onder zich houden, omdat hij daarvoor nu eenmaal de verantwoordelijkheid draagt.

"Als ik de verantwoording heb voor het niveau van het onderwijs, dan moet die ook kunnen uitoefenen", aldus Wallé. "Dat betekent dat de inspectie, het examenbureau en de juridische afdeling onder mij moeten vallen. Over de overige afdelingen doe ik niet moeilijk. Die kunnen gedecentraliseerd worden".

INGEZONDEN

In Memoriam

JACQUES SMEULDERS is gestorven. Een man die zich op verschillende manieren verdienstelijk heeft gemaakt voor Curaçao. Midden in de jaren dertig toen de schaarste aan onderwijzers zich op Curaçao manifesteerde, bood Jacques zich aan om te komen helpen. In 1936, kersvers getrouwd met Thea Rietwijk, bracht hij zijn wittebroodsweken op Curaçao door en aansluitend begon hij zijn loopbaan op het St. Thomas College aan de Roodeweg. Jacques was een man van de natuur. In Suriname deed hij niets liever in zijn jonge jaren dan zwerven in de jungle. Ook in latere tijden, wanneer hij met verlof ging naar Suriname, zijn geboorteland, ontbraken jagen en vissen niet op zijn programma. Van iemand die door moerassen liep, over hoge omgevallen bomen in het bos klauterde, de gevaren van slangenbeten trotseerde, zou je verwachten dat hij van uitdagingen in het leven hield. Toch was dat niet zo. Op Curaçao, ver van de bossen, stelde Jacques prijs op een rustig leven en ging uitdagingen zoveel mogelijk uit de weg. Van de andere kant was hij een harde werker die de gaven die hij had, geheel inzette ten benoeve van vooral de Curaçaose jeugd. Overdag was hij een geliefde en goede onderwijzer op school en 's avonds gaf hij lessen bij LEM, voorheen Gerardus Cursus, waar hij ook populair was bij de cursisten. Van 1946 tot 1976 heb ik samen met hem gewerkt bij LEM — we waren compagnons — en ik moet zeggen dat deze periode zowel voor hem als voor mij een gelukkige periode was.

In ons contract was een arbitragecommissie van drie personen opgenomen, wanneer wij niet overeenstemming konden komen, maar gelukkig hebben wij nooit gebruik daarvan hoeven te maken. Jacques had — zoals iedereen — goede en slechte eigenschappen. Van de ene kant was hij accuraat, hield van een grapje en kon met argumenten overtuigd worden om zijn eigen mening te veranderen. Van de andere kant was hij erg zuinig soms, soms té zuinig. Ik herinner mij het geval van een aluminium trap. Ik stelde hem voor een aluminium trap te kopen om uitgebrande daglichtlampen aan het plafond te vervangen, wanneer ze uitgebrand waren. Hij was er tegen. Hij vond die trap niet nodig, omdat het toch maar eens of hoogstens tweemaal per jaar gebruikt zou worden. Nu was het zo, dat lampen vernieuwen mijn werk was en niet het zijne. Hij vond dat ik maar een stoel op een tafel moest zetten en daarop klimmen om een lamp te vernieuwen. Hij volhardde in zijn mening, ook toen ik naar voren bracht dat ik van die stoel kon aftuimelen en mijn nek breken. Pas toen ik voorstelde om dan om de beurt de lampen te vervangen, gaf hij zijn fiat om de trap te kopen.

Al bij al mis ik bij het heengaan van Jacques een goede vriend. Hij had enkele goede principes, die ik van hem heb overgenomen en waarvan ik nog steeds profiteer. Thea, ik wens je sterkte toe. Ik bedank je namens de jeugd van Curaçao en al de oud-leerlingen van LEM, voor wat je man gedaan heeft voor hen.

PAUL VAN SPRANG
Curaçao

Hoger toezicht?

EINDELIJK, EINDELIJK iemand die de vinger op de zere plek durft te leggen in het ingezonden stuk(je) over de ACU-SVB-topman. Ook hij die geen verstand heeft van ons sociale zekerheidstelsel hoeft de krant maar te lezen om de schrik van zijn leven te krijgen.

De kritiek over onze Sociale Verzekeringsbank is algemeen bekend. Een kleine opsomming:
- Sociaal-Economische Raad wederom vernietigend over SVB
- forse kritiek op organisatiegraad bij SVB
- enorme fraude bij SVB
- dringend totale reorganisatie vereist
- administratieve wanorde en chaos
- pensioenen te laat uitbetaald
- wachttijd van een jaar of langer op pensioenuitkering
- SVB kan premievordering in eigen beheer niet aan
- dreigend faillissement bij de SVB
- sociale stelsel aan de rand van de afgrond.

De leiding van de SVB is blijkbaar niet in staat om orde op zaken te stellen. Waarom is er een Raad van Toezicht en waarom doet die niets? En de minister, weet die dit allemaal niet?
Willen we doorgaan tot we straks in Nederland de hand moeten ophouden om in de primaire levensbehoefte van de zwakken uit de samenleving te voorzien? Of moeten we wachten (hopen?) op hoger toezicht?
Bestuurders voer de taak, waarvoor u gekozen bent uit voor het helemaal te laat is.

(naam en adres bij de redactie bekend)
Curaçao

Moskou wil nucleair afval gaan begraven

MOSKOU - Rusland is van plan een deel van zijn radioactief afval te begraven. Dat houdt in dat gevaarlijk materiaal moet worden verwijderd uit bovengrondse tanks. Dit heeft het ministerie voor Kernenergie donderdag meegedeeld.
Rusland wil het voorbeeld van andere landen volgen en zijn nucleair afval in vaste vorm opslaan, zei onderminister Nikolaj Jegorov op een persconferentie. De eerste proeffabriek waar men het afval in gestolde vorm opslaat, staat bij de stad Cheljabinsk in de Oeral. Daar is al vierhonderd ton vast afval geproduceerd, aldus de onderminister.

Tien jaar na ontvoering

Toos van der Valk: 'Rond deze tijd ben ik altijd een beetje onrustig'

ZE KLAPT NOG steeds dicht als ze over haar ontvoerders moet praten. Emoties slaan onmiddellijk toe bij elke vraag naar details van de ontvoering. Toos van der Valk is nog steeds bang voor de bedreigingen van de Italiaanse *kidnappers*, die haar vrijdagnacht 27 november 1982 uit haar kapitale villa in Nuland sleurden. Drie weken lang werd ze in een Brusselse flat gevangen gehouden. Pas toen de tweede overdracht van het losgeld — dertien miljoen gulden — was gelukt, haalde Nederland opgelucht adem. Toos van der Valk (61) in haar eerste interview sinds de geruchtmakende ontvoering. "Ik wil geen lijfwachten."

Door Jan Maarten Frequin

ZOLANG HET gesprek maar niet te dicht bij gevoelige onderwerpen komt, praat Toos van der Valk breeduit. Maar geen vragen alstublieft over de ontvoering zelf of over het verblijf in de flat. Ook niet over hoe ze die lange spannende dagen doorkwam, toen ze op een luchtbed in een tentje lag vastgebonden.

"Ik ben nog nooit geïnterviewd. Ze hebben mij bij de vrijlating met represaillemaatregelen gedreigd als ik iets over hen zou vertellen. Toen ze me 's nachts in Eindhoven uit de auto zetten, zeiden ze: 'Mondje dicht, want we weten je hele familie te vinden.' Ze blijven gevaarlijk. Het zijn moordenaars. Erover praten maakt me ook nu nog emotioneel."

Even later, na een iets te indringende vraag: "Ik dacht dat ik flink genoeg was om er iets over te vertellen, maar het gaat gewoon niet."

LIJFWACHTEN

Kort na de ontvoering zijn Gerrit en Toos van der Valk verhuisd naar Zwitserland. Hoog in de bergen hebben ze een fraai optrekje, waar ze zich veilig voelen. Af en toe keren ze terug naar hun villa in Nuland om de familie weer te zien of zaken af te wikkelen. "Maar hier worden we nog te veel herinnerd aan die bange dagen. Je koopt toch ook geen huis waarvan je weet dat daar binnen niemand is vermoord?" zegt Gerrit van der Valk (64) nuchter.

Verschrikkelijke dagen heeft Toos van der Valk moeten doorstaan toen ze in de greep was van zware criminelen. Toch wil ze niets weten van lijfwachten. Haar vrijheid is haar lief. "Tijdens mijn ontvoering ben ik verschillende keren met de dood bedreigd. Dat doet me niet zo veel meer. Ik wil nu graag vrij kunnen rondlopen", vertelt ze ogenschijnlijk koel. De vriendelijke echtgenote van Nederlands bekendste motelmagnaat is in haar hart maar wát blij dat elke nacht enkele politiemannen van de Algemene Verkeersdienst hun Porsche bij de luxueuze villa achter Motel Nuland parkeren.

De agenten die hun nachtdienst erop hebben zitten, overnachten in de gastenverblijven van de villa. "Dat dateert nog uit de tijd van de ontvoering. Toch wel een prettig gevoel", vindt mevrouw Van der Valk.

FLINK TE PAKKEN

Toos en Gerrit hebben vijf zonen en twee dochters. Ook de broers van de motelkoning zijn rijk gezegend met nazaten. Bijna allemaal zijn ze actief in het imperium van inmiddels vijftig motels en wegrestaurants in binnen- en buitenland. Gerrit heeft sinds de ontvoering van zijn vrouw zijn eigen maatregelen getroffen om de uitgebreide toekan-familie te beschermen tegen gangsters. Hij heeft 'net als Freddie Heineken' zijn mannetjes rondlopen die de ontvoerders van zijn vrouw in de gaten houden. De meesten zitten nog achter de tralies van Italiaanse gevangenissen, maar ze hebben handlangers en Gerrit kent dankzij zijn 'beschermengeltjes' hun gangen.

Zo'n ontvoering mag de familie geen tweede keer overkomen.

Het afschuwelijke drama, dat begon in de nacht van 26 op 27 november 1982, achtervolgt Toos van der Valk-Van der Capelle nog steeds. In deze dagen, als de blaadjes van de bomen vallen. Dan kan zij het flink te pakken krijgen. De ontvoering is weliswaar geen traumatische ervaring voor haar geworden, maar rond deze tijd is ze 'altijd een beetje anders'.

In de bewuste nacht komt het echtpaar Van der Valk rond één uur 's nachts thuis van een bezoek aan hun dochter 'van Motel Vught'. Gerrit gaat naar bed en Toos zet nog enkele zilveren kandelaars klaar die de volgende dag gepoetst moeten worden. Op dat moment stormen vier Italiaanse criminelen de villa achter Motel Nuland binnen. De achterdeur staat open, omdat zoon Mark nog in het restaurant bezig is. De gemaskerde mannen moeten 'Valks' hebben. "Die is net naar het motel gelopen", zegt een doodsbange Toos van der Valk in een poging haar man te redden. Twee pistolen krijgt ze in de rug geduwd en ze wordt afgevoerd in een auto.

Geblinddoekt kan ze de route op het gevoel toch enigszins volgen. De wagen stopt even bij het café-restaurant Het Wapen van Rosmalen. Daar stapt een van de daders uit. Dan gaat het richting Brussel.

Nadat Toos is vrijgelaten en volkomen van de kaart aanbelt bij een familie in Eindhoven, mag ze na een medisch onderzoek eindelijk naar haar gezin in Nuland. De hereniging is zeer emotioneel. Moeder is levend terug na drie weken van diepe ellende. "Ik vroeg: waarom hebben jullie er geen paragnost bij gehaald. Het hele stel begon me toen uit te lachen en vertelde dat er zich wel achthonderd hadden gemeld. Niet één wist te melden dat ik in Brussel zat", zegt ze.

Gerrit wordt er tijdens de donkere dagen bijna gek van. Van de een moet hij een rozenkrans op zak dragen, de ander adviseert een steen in de zak te stoppen en ook foto's zijn nodig om de helderzienden de weg naar zijn vrouw te wijzen. "Op het laatst zaten m'n zakken vol met dat spul. Familieleden stroopten op advies van die mannen met een wichelroede het ene na het andere weiland af. Dat doe je allemaal in zo'n noodsituatie."

GEBAKJE

Soms betrapt ze zichzelf erop dat ze tijdens het gesprek toch rept over de ontvoering zelf. Over haar tentje met luchtbed midden in een kamertje van twee bij vier meter. In hetzelfde vertrek slapen ook de gangsters. Lichamelijk wordt ze niet mishandeld. Haar bewegingsvrijheid bestaat bijna uitsluitend uit de gang naar het toilet. Drie keer mag ze onder de douche. Waar ze maar kan, laat ze haar vingerafdrukken op muren achter. Je weet maar nooit. Een enkele keer krijgt Toos de kans door een raampje te gluren. Ze ziet een vrouw haar witte poedeltje uitlaten.. Een keer wordt haar een gebakje onder de neus geschoven. De naam van de 'pasteibakker' op de doos prent ze in haar hoofd. Pas dan weet mevrouw Van der Valk dat ze in Brussel zit.

De oplettendheid van het slachtoffer maakt het de politie later mogelijk een geslaagde inval te doen in de flat. Meer wil Toos niet kwijt over Brussel. Herhaaldelijk voelt ze dat voor zichzelf te ver gaat. "Niet opschrijven hoor", vraagt ze met een vriendelijke blik.

Als Gerrit aanschuift en zijn bikkelharde visie op de criminelen geeft, roept ze ook hem tot de orde. Resoluut klinkt het: "Gerrit, hou daar over op." Je moet criminelen niet provoceren, vindt Toos. De horecaman in hart en nieren praat makkelijker dan zijn vrouw over de laaghartige daad. Vertelt hoe hij aan de telefoon briesend een gangster te woord stond toen er over de vrijlating van zijn vrouw werd onderhandeld. Hij spreekt vol bewondering over de wilskracht die zijn Toos destijds opgebracht heeft. Gerrit: "Ik moet er niet aan denken drie weken vastgebonden te liggen op een luchtbed."

Als hij dat zegt, loopt bij zijn vrouw de mascara door. "Ik ben niet dagelijks met de ontvoering bezig. Wel als ik nerveus ben of een spannende film heb gezien. Als een ander slachtoffer ontvoerd is, word ik van binnen heel onrustig. Ook in mijn slaap. Ik heb direct na mijn vrijlating geen tijd gehad om traumatisch te worden. Als ik neerslachtig werd, stond er direct iemand van de familie naast me. Ze gaven me de kans niet om er onderdoor te gaan. Ze hielden me altijd bezig. Later heb ik met een dochter de Toucan-lijn met parfum, eau de toilette en zo opgezet. Met die geurlijn heb ik het nog steeds druk. Dat is een erg goede afleiding. Bovendien heb ik mijn handen vol aan de inrichting van nieuwe of vertrouwde motels. En we reizen tegenwoordig veel. Heel af en toe praten m'n man en ik over die vreselijke tijd. Het grappige is: als we het over vroeger hebben, spreken we over vóór of ná de ontvoering."

De ontvoerders eisen al na enkele dagen dat pers en politie in en rond het motel langs de weg Den Bosch-Oss zich terugtrekken. Het belangrijkste deel van de pers zwijgt dagenlang. Totdat de familie Van der Valk via de media de ontvoerders oproept om iets van zich te laten horen. Voor die terughoudendheid van de pers is mevrouw Van der Valk nog steeds dankbaar.

"Dat heeft absoluut mijn leven gered. Ik moest een bandje inspreken en zeggen dat ik niet lang meer te leven had als politie en pers niet zouden verdwijnen. Dat was een van de drie keer dat ik dacht: het is gebeurd. Continu liepen ze met een revolver rond. Ik hoorde in mijn tentje dat ze alsmaar met dat ding aan de gang waren."

In huize Van der Valk, waar zo nu en dan een van de gangsters zich telefonisch meldt, is de spanning dag in dag uit te snijden. De Van der Valk-telgen, allemaal lid van een schietvereniging, lopen rond met een pistool. Ze willen het liefst er zelf op uit om hun moeder te bevrijden. Snelle auto's worden uitgerust met zeer geavanceerde communicatieapparatuur. De politie kan hen overtuigen dat het beter is om het schiettuig weer in de kast op te bergen en het zoeken naar hun moeder aan het opsporingsteam over te laten.

En Gerrit van der Valk heeft het in die dagen helemaal niet meer. Zijn Toos is in handen van onmenselijke bandieten. Hij, nu tien jaar later: "Als wij dan het bandje afluisterden met de stem van Toos dan werd me dat te veel. Als teken van leven hadden ze langs de weg Breda-Rotterdam een foto gelegd. Toos had een krant in de hand. Ze zag er niet op d'r mooist uit. Toen ik een van die boeven aan de telefoon kreeg, zei ik in al die spanning en emotie: 'Zorg tenminste dat ze er fatsoenlijk uit ziet. Geef haar wat *make-up*'."

De ontvoering spookt nog elke dag door het hoofd van Gerrit. "Ik ben wantrouwig en angstiger geworden. Een beetje weker ook. Als ik haar even uit het oog verloren heb, dan denk ik, verdraaid waar zit ze. Je stuit dan telkens op dat onrecht dat mensen aangedaan wordt."

Van het ene op het andere moment fulmineert hij tegen de overheid. 'Justitie beschermt boeven'. Laat een brief van zijn advocaat zien dat de rechtbank in Amsterdam pas in mei 1993 uitspraak doet in een zaak waarin een verdachte zich moet verantwoorden voor die drie à vier ton die hij op zak had. Een deel van het losgeld, dat witgewassen is, weet Gerrit. "Het gaat met niet om het geld, maar het is in dit land zo dat de boeven beter beschermd worden dan de slachtoffers. Neem die ontvoerders van Heineken. Die leven als god in Frankrijk."

■*Toos van der Valk staat na haar vrijlating de pers te woord. Gerrit luistert aandachtig toe......*

STRAFFEN

De hoofddaders van de ontvoering van Toos van der Valk zitten nog steeds vast. De straf voor de *kidnap* van de Nulandse hebben zij inmiddels uitgezeten, maar stuk voor stuk hebben ze bij de Italiaanse justitie nog een rekening open staan voor ontvoeringen en bankovervallen. De straffen die de Bossche rechtbank in 1983 oplegt, variëren van twaalf jaar voor 'het brein' Franco Cat B., die in hoger beroep tien jaar krijgt, tot acht jaar voor Gian Carlo T., die vanuit diverse landen met de familie Van der Valk onderhandelde. Daarnaast worden negen handlangers door de Italiaanse en Duitse justitie veroordeeld tot straffen van twee tot vijf jaar.

Beetje bij beetje komen er delen van het losgeld van dertien miljoen gulden, dat is overgedragen op een parkeerplaats bij Trier, boven water. Er is volgens Van der Valk nog 11,5 miljoen zoek. "Ze zouden net zo lang achter slot en grendel moeten blijven zitten tot ze hebben verteld waar die poen ligt. Met dat geld spoken ze weer andere narigheid uit."

Toos: "Ze geven het niet aan de missie."

OP ALFABET

Opvalend ontspannen vertelt de vrouw die tien jaar geleden voorpaginanieuws was over de enorme belangstelling uit binnen- en buitenland die over haar heen kwam toen ze eenmaal bevrijd was. Ook wil ze wel iets kwijt over haar talrijke kleinkinderen, over de hechte familieband en dat alles door de dramatische gebeurtenissen van toen 'betrekkelijk is geworden'. Spontaan tovert ze uit een boekenkast een van de tientallen ordners met de duizenden brieven en kaarten uit alle hoeken van het land, die na 17 december 1982 de kapitale Nulandse villa binnenstroomden.

Haar vader heeft al die post 'op alfabet gezet'. Een kaart aan 'Tante Toos en Ome Gerrit', een brief met het voorstel elke bezoeker van de restaurants een tientje te laten betalen om het losgeld bij elkaar te krijgen, want de Van der Valk-motels 'mogen niet verdwijnen'. Een envelop met 25 gulden ('meer geld heb ik niet') van een dame die voor eenzelfde bedrag aan kaarsjes heeft opgestoken. "Natuurlijk hebben al die reacties een wezenlijke bijdrage geleverd aan mijn herstel. Ik kon uit goed fatsoen eigenlijk niet de moed laten zakken. Mensen vertellen me nu nog dat ze voor me gebeden hebben. Ik heb de brieven nauwelijks gelezen. Een keer ben ik eraan begonnen, maar daar stond zoveel leed van die mensen zelf in. Ik probeer het zeker nog een keer."

Toos van der Valk heeft het er vreselijk moeilijk mee als Gerrit-Jan Heijn wordt ontvoerd. Het lotgenotengevoel doet haar naar de telefoon grijpen. "Ik heb toen bewust contact gezocht met mevrouw Heijn. Samen even praten over die droeve omstandigheden. Een heel fijne vrouw, met wie ik nog regelmatig contact heb. Nee, ik hoef haar niet moreel te steunen. Ze is sterk. Vorige week heb ik haar nog aan de lijn gehad. Dan besef ik weer hoe blij ik mag zijn dat het met mij zo goed is afgelopen."

Toos heeft een van de kinderen aan de lijn. Gerrit vindt dat 'het mooi zat is geweest'. "Ze wordt nu heel onrustig. Ze voelt het weer. Dat wordt weer een heel onrustige nacht."

ECO-NOTEN

De VIETNAMESE staatsoliemaatschappij Petrovietnam heeft VS- branchegenoten, die voor de oorlog olie hebben ontdekt in het land, gevraagd hun activiteiten in Vietnam te hervatten. Volgens Petrovietnam heeft Vietnam de technologische kennis van de VS-oliemaatschappijen hard nodig. Het VS-handelsembargo staat een terugkeer van de oliemaatschappijen echter in de weg.

***

De winst voor belastingen van de BRITSE glasproducent Pilkington is in de eerste helft van het boekjaar 1992-'93 (1 april tot en met 30 september) gedaald tot 15,1 miljoen pond (Nf 42 miljoen) tegen 50,6 miljoen pond (Nf 140 miljoen) in de overeenkomstige periode van het vorige boekjaar. De omzet steeg van 1,1 tot 1,2 miljard pond (Nf 3,3 miljard).

Het DUITSE conglomeraat VEBA (energie, chemie, handel en dienstverlening) heeft laten weten dat de nettowinst over 1992 waarschijnlijk veertien procent lager zal zijn dan de 1,22 miljard mark van vorig jaar. De winst voor belastingen daalde in de eerste negen maanden van dit jaar met bijna twintig procent. Het dividend wordt gehandhaafd op twaalf mark per aandeel.

***

Het kleine JAPANSE bedrijf Koyo Group heeft een methode voor rontgenonderzoek gepresenteerd die het voor artsen mogelijk maakt een diagnose bij patiënten te stellen zonder dat die ter plaatse zijn. De methode is gebaseerd op de technologie van hoge-definitietelevisie (HDTV). De artsen kunnen hun diagnose stellen aan de hand van heldere bewegende beelden op een monitor in plaats van foto's.

■ WILLEMSTAD — *De nieuwe directeur van ING-Antilles Trust, mr. Leendert Schalm, bracht onlangs een bezoek aan gezaghebber drs. Elmer Wilsoe. Het betrof een kennismakingsbezoek van de algemeen directeur aan de lokale gezaghebber. Op de foto de gezaghebber Wilsoe in gesprek met algemeen-directeur Schalm.*

Verzoek aan minister
Aangepast examen Dui

WILLEMSTAD — Het eindexamen Duits havo en vwo krijgt dit jaar vermoedelijk een gewijzigd schoolonderzoekprogramma. Een verzoek daartoe is deze week door de gezamenlijke schoolbesturen aan de minister van Onderwijs, Sixto Walle gedaan.

Vanaf het begin van het schooljaar was er geen bevoegd docent Duits beschikbaar. Tot midden november hebben de eindexamenleerlingen op het Peter Stuyvesant College (PSC) daarom geen Duits gehad. De twee examinandi van het Radulphus College hebben weliswaar een aantal weken les gehad, maar te weinig voor een normaal schoolonderzoek. Om die reden werd besloten tot het verzoek aan de minister.

Minister Walle verklaarde het verzoek nog niet ontvangen te hebben. Hij staat er positief tegenover, maar wil zich nog wel over de juridische consequenties buigen.

Over de aard van de aanpassing van het schoolonderzoek kan de rector van het PSC, L. Bradshaw, geen mededelingen doen. Daarover moet de nieuwe docent Duits beslissen samen met docente S. Wiemers, die sinds enkele weken les geeft aan de eindexamenleerlingen van beide scholen.

De leerlingen vinden de onzekerheid waarin zij verkeren nu wel erg lang duren.

"Er komt telkens we
nieuws uit de lucht v
zo liet een van hen
"Misschien is dit w
goed voorstel, maar h
nog wel een maand
voordat we weten wel
we moeten beheerse
leerlingen menen da
gemakkelijk over Dui
acht wordt door de bet
instanties.

Wanneer de n
docent kan beginnen
niet bekend. Bradshaw
met ingang van het
kalenderjaar. Een en
hangt af van toeste
van het Bestuurscolleg
dat over de werk- e
blijfsvergunning
beslissen, aldus Brad
Het verzoek is
november naar he
gegaan.

De nieuwe leraar
zal geen les aan de ei
menleerlingen geven
lessen worden voor d
van het schooljaar
mevrouw Wiemers ver

***

Het POOLSE par
is akkoord gegaan m
invoering van een BTV
22 procent voor de m
goederen en diensten
ingang van 5 juli
Hiermee wordt een b
rijke stap gezet op de
naar een marktecon
Een regeringsvoorstel o
voor energie een BTW
22 procent te hanteren
afgewezen. Daarvoor
het eerste jaar een tari
zeven procent.

■*Carla Beurskens met haar trainer/echtgenoot Jacques Roemerman*

Heeft zich hierdoor voor WK in Stuttgart geplaatst

Indrukwekkende rentree Carla Beurkens met overwinning in marathon van Hawaï

HONOLULU - Carla Beurskens heeft na twee jaar blessure ellende een indrukwekkende rentree op de marathon gemaakt.

De Limburgse lichtgewicht zegevierde voor de zesde maal op het tropische Amerikaanse eiland Hawaii. Beurskens legde de 42 kilometer en 195 meter, waarbij ook langs het wereldberoemde Waikiki-strand wordt gelopen af in 2 uur 32 minuten en 12 seconden.

Met die tijd verzekerde zij zich meteen van deelneming aan de strijd om de wereldtitel, die in augustus in Stuttgart wordt gehouden. De Koninklijke Nederlandse Atletiek Unie heeft als limiet voor het WK een tijd van 2.33.00 gesteld.

Carla Beurskens was oppermachtig. Zij had meer dan zeseneenhalve minuut voorsprong op de Amerikaanse Lisa Weidenbach, die eind oktober de marathon van Chicago op haar naam bracht. De overgelukkige Beurskens vertelde dat zij gehoopt had op een tijd van rond de 2.35.00.

"Het ging ontzettend goed. Ik ben geen moment in moeilijkheden geweest." Beurskens en haar echtgenoot en trainer Jacques Roemerman hadden een week geleden al aanwijzingen dat de marathon in Honolulu een goed resultaat zou opleveren. Om het tijdsverschil met Hawaii gemakkelijker te doen verlopen had zij in Okoyama in Japan nog een halve marathon gelopen.

Roemerman: "Zij had nog behoefte aan wat wedstrijdkilometers. Bovendien kwam die wedstrijd uitstekend uit omdat de vlucht naar Hawaii vanuit Japan aanmerkelijk korter is dan rechtstreeks van uit Nederland. Toen zij in Okoyama vierde werd in 1.13.38 wist ik dat er wat van haar te verwachten viel. Op deze tijd had ik echter nog niet gerekend."

LAATSTE MARATHON

Twee jaar geleden liep Carla Beurskens in Honolulu haar laatste marathon. Zij won de wedstrijd in 2.33.40 toen voor de vijfde maal, nadat zij eerder had gezegevierd in 1985 (2.35.51), 1986 (2.31.01), 1987 (2.35.11) en 1989 (2.31.50). Met haar prestatie van 1986 is Carla Beurskens nog steeds houdster van het parkoersrecord in Honolulu.

Zoals gebruikelijk klonk om zes uur het startschot. In het Kapiolani Park ging een record aantal deelnemers van 30.000 van start. Carla Beurskens liep vanaf de start aan de kop van het veld bij de vrouwen. Zij had tot het tien kilometerpunt, dat in 35.05 werd gepasseerd, gezelschap van de Finse Ritva Lemettinen die de wedstrijd vorig jaar won in 2.40.10 en de later uitgestapte Australische Lund.

Beurskens was vertrokken op een schema, dat moest uitkomen net onder de 2.33.00, wat neerkomt op een gemiddelde van achttien minuten per vijf kilometer. De Limburgse, veertig jaar oud inmiddels, week nauwelijks af van de voorziene tussentijden, ook niet toen met het vorderen van de wedstrijd de temperatuur was opgelopen tot bijna 28 graden.

Bij de mannen zegevierde, evenals vorig jaar, de Kenyaan Benson Masiya, de wereldkampioen op de halve marathon. De Afrikaan noteerde 2.14.19, waarmee hij ruim vier minuten sneller was dan in 1991 (2.18.24). Zijn landgenoot Cosmas Ndeti werd op negen seconden achterstand tweede.

De Zuidafrikaan David Tsebe, de winnaar van de marathon van Berlijn en aanvoerder van de wereldranglijst van dit jaar met 2.08.07, eindigde als derde in 2.16.45. De Nederlander Hans Oosterwijk finishte in 2.30.49 als 22ste.

Scheidsrechter is het schelden zat

LONDEN - Chris Todd, een van de bekendste internationale scheidsrechters in het mannenhockey, heeft zich uit onvrede over het gedrag van de spelers voor de rest van het seizoen teruggetrokken uit de Engelse competitie.

"Ik hoop, dat het een tijdelijk afscheid is", aldus Todd, die tijdens de Olympische Spelen van Barcelona zijn honderdste interland leidde. "Ik vond, dat ik een protest moest laten horen tegen het gedrag van sommige spelers. Want dat loopt langzamerhand de spuigaten uit."

Todd, die ook scheidsrechter was in vier toernooien om de wereldbeker en drie evenementen om het Europees kampioenschap, liep al een tijdje rond met het plan te stoppen.

"Toen ik laatst weer voor alles en nog wat werd uitgemaakt, heb ik de knoop doorgehakt. Ik heb genoeg van spelers, die mij uitschelden. Voor mij is het scheidsrechteren bedoeld als hobby, een plezierige vrijetijdsbesteding. Op deze manier beleef ik er echter heel weinig genoegen aan."

FC Utrecht vlak voor winterstop op tweede plaats

PSV-Vitesse interessantste duel in het komend weekeinde

DEN HAAG - Onopvallend en op kousevoeten is FC Utrecht vlak voor de winterstop naar de tweede plaats op de ranglijst van de eredivisie geklommen.

Het elftal van "Koning" Ab Fafié heeft uit veertien wedstrijden twintig punten vergaard, vier minder dan koploper PSV. De nummer twee kan zijn verrassende positie normaal gesproken gemakkelijk consolideren op de laatste competitiedag van dit jaar.

Tegenstander is zondag in de Utrechtse Galgewaard Cambuur, de debutant die niet meer ver verwijderd is van de degradatiezone. Het verschil met de drie ploegen onder de streep bedraagt niet meer dan twee punten op Dordrecht '90 en hekkesluiter FC Den Bosch en een punt ten opzichte van Fortuna Sittard, dat afgelopen dinsdag door eerste divisieclub Heerenveen uit de KNVB-bekercompetitie werd gekegeld.

De Limburgse club komt in het weekeinde niet in actie omdat het thuisduel met Ajax is uitgesteld. Dordrecht, dat zich heeft versterkt met "zaalvoetballer" John de Bever, speelt thuis tegen RKC, dat afgelopen zondag in eigen stadion een afgang beleefde toen het door eerste divisionist FC Zwolle werd uitgeschakeld in de strijd om de KNVB-beker. Hoe de ploeg van Leo van Veen de nederlaag van 1-4 heeft verwerkt moet zondag blijken.

FC Den Bosch krijgt FC Twente op bezoek. De nummer laatst van de eredivisie is de weg kwijt en dreigt regelrecht terug te keren naar de eerste divisie, ondanks het feit dat de Brabanders enkele weken geleden Vitesse voor de beker uitschakelden, hetgeen FC Twente zondag in Rotterdam met Sparta deed. De ploeg van Baan heeft de vorm van het begin van het seizoen terug en lonkt weer naar een plaats die recht geeft op UEFA-voetbal.

PSV - VITESSE

Datzelfde geldt ook voor Vitesse, dat na de uitschakeling in de nationale bekercompetitie en het toernooi om de UEFA-cup nu alle aandacht kan schenken aan de competitie. PSV is zaterdag in Eindhoven de tegenstander. De landskampioen telt een groot aantal geblesseerden, onder wie Van Aerle en Kieft, die beiden herstellende zijn van een operatie.

Willem II is de ploeg met de meeste personele problemen. Trainer Jan Reker kan al enkele weken geen beroep doen op vijf vaste basisspelers, onder wie spelbepaler Martin van Geel. Zondag speelt de Tilburgse ploeg tegen Feyenoord.

Het verrassend optredende MVV moet zondag in het Groningse Oosterpark zijn hoge positie op de ranglijst bevestigen. De Limburgers verloren dit seizoen nog niet in een uitwedstrijd. Volendam verdedigt tegen Sparta in Rotterdam zijn ongeslagen status sinds Korbach aan het bewind is. Zaterdag ontvangt Go Ahead Eagles in Deventer Roda JC dat na het blamerende thuisoptreden tegen Dordrecht '90, waarvan met 1-3 werd verloren, uit is op revanche.

Sijbrands en Wiersma in dam-interland

DEN HAAG - De oudwereldkampioenen Ton Sijbrands en Harm Wiersma hebben zich weer beschikbaar gesteld voor het Nederlands damteam, dat van 23 tot en met 29 december in Rotterdam tegen Senegal speelt.

Beide ploegen zitten in totaal vier keer tegenover elkaar.

Naast Sijbrands en Wiersma bestaat de nationale selectie uit de grootmeesters Gerard en Hans Jansen en de internationale meesters Hein Meijer, Arjan van Leeuwen, Johan Krajenbrink en Wieger Wesselink.

Kandidaat-meester Paul Oudshoorn en Anton van Berkel, die bij de nationale titelstrijd op de gedeelde tweede plaats eindigde, completeren Oranje.

De ploeg van Senegal telt liefst vijf internationale grootmeesters, onder wie de WK-deelnemers Macodou N'Diaye en N'Diaga Samb.

Gorman blijft bij Davis Cup-team

NEW YORK - Tom Gorman blijft captain van het Davis Cup-team van de Verenigde Staten.

Dat heeft de Amerikaanse tennisbond bekend gemaakt. Het is het achtste opeenvolgende jaar dat Gorman de ploeg onder zijn hoede krijgt.

De bekendmaking volgt tien dagen nadat de Verenigde Staten in Fort Worth voor de tweede keer met Gorman als captain de Davis Cup veroverde ten koste van Zwitserland. De eerste keer gebeurde dat in 1990. Een jaar later bereikte de Verenigde Staten de finale.

De spelers Andre Agassi, Jim Courier en Pete Sampras hadden in Fort Worth laten doorschemeren dat zij John McEnroe als captain wensten. Vorige week in München liet de 33-jarige tennisvedette echter al weten dat hij geen problemen zou hebben indien Gorman opnieuw benoemd zou worden.

Foeke Booy wil weg bij Brugge

BRUGGE - Foeke Booy stapt na vier jaar ontgoocheld maar weloverwogen en definitief op bij Club Brugge.

De Nederlandse aanvaller heeft Ger Lagendijk als zaakwaarnemer in de arm genomen. Er hebben zich nog geen clubs voor hem gemeld. De spits kwam niet meer in aanmerking voor een plaats in de basis bij de Belgische kampioen.

Booy, die door zijn trainer wel weer in de selectie werd opgenomen voor het duel met Anderlecht, voelt zich schromelijk tekort gedaan bij zijn werkgever. "Liefde moet van twee kanten komen. Dat was absoluut niet meer het geval."

Hiele voor tweede keer geschorst

Bestuur Dordrecht in beroep tegen schorsing

ZEIST - Het bestuur van Dordrecht'90 heeft onmiddellijk beroep aangetekend tegen de schorsing, die de tuchtcommissie van de KNVB doelman Joop Hiele oplegde.

Hiele, die zondag in de wedstrijd tegen FC Utrecht van scheidsrechter Lammers een rode kaart kreeg wegens het neerleggen van Johan de Kock, werd voor twee wedstrijden geschorst, waarvan een voorwaardelijk met een proeftijd van 1 jaar.

Het was de tweede keer deze competitie, dat Hiele voortijdig naar de kleedkamer moest vertrekken omdat hij een op hem afstormende speler met een scoringskans ten val zou hebben gebracht. De eerste keer gebeurde dat tegen Vitesse. Hiele is van mening, dat de televisiebeelden hem vrijpleiten van de overtreding, die tevens werd bestraft met een penalty, waaruit Pieter Bijl de eindstand op 0-2 bepaalde.

SCHORSINGEN

Schorsingen voor een wedstrijd:

Metmann (ADO Den Haag), Van Corstanje, Van der Sleen en Smeets (Eindhoven), Dikken (Heracles), Paus (FC Twente), Rayer (VVV), Koggel en Duim (FC Zwolle).

Twee wedstrijden, waarvan een voorwaardelijk met een proeftijd van 1 jaar:

Hiele (Dordrecht'90).

Andere straffen:

Koevermans (Trainer FC Groningen): Boete van 150 gulden. Huizinga (Manager FC Groningen): twee wedstrijden, waarvan een voorwaardelijk met een proeftijd van 1 jaar. Stafleu (Trainer FC Volendam): 1 wedstrijd voorwaardelijk met een proeftijd van 1 jaar en een boete van 150 gulden.

* * * * *

VOETBAL, NIJMEGEN - De Nijmeegse eerste-divisieclub NEC behoudt zijn shirtsponsor Mephisto tot het einde van het seizoen. De sponsor dreigde naar aanleiding van de magere prestaties zijn naam van het shirt te halen. Na een gesprek tussen vertegenwoordigers van de club en de sponsor is besloten door te gaan.

Strauss keert topsport definitief de rug toe

HILDESHEIM - Astrid Strauss keert de actieve topsport de rug toe.

"Als mijn internationale schorsing door de FINA blijft gehandhaafd, stop ik", zei de 23-jarige Magdeburgse zwemster, die in Seoul zilver veroverde op de 800 meter vrije slag. Bij een Bundesligawedstrijd in Hildesheim startte ze dit weekeinde ook op die afstand en op de 400 meter.

Strauss werd wegens een positieve dopingtest in maart door de wereldzwembond voor anderhalf jaar uitgesloten van internationale wedstrijden. Haar schorsing eindigt pas op 30 november 1993. Strauss, die van de Duitse bond met ingang van 1 december alweer aan de slag mocht, is niet van plan daarop te wachten en door te trainen. "Ik doe hooguit nog wat ontspannen mee bij mijn vereniging SC Magdeburg, maar ga geen wedstrijden meer zwemmen."

Strauss, die haar zinnen had gezet op Barcelona, liet zich op 10 maart van dit jaar vrijwillig controleren. In haar urine werd 12,7 keer zoveel Testosteron als Epitestosteron aangetroffen, terwijl volgens dopingvorser Manfred Donike van beide hormonen normaal gesproken ongeveer evenveel wordt geproduceerd. Meer dan 6:1 duidt daarom op het gebruik van Testosteron als spierversterkend middel.

FC Groningen moet van FIFA betalen

GRONINGEN - De FIFA heeft FC Groningen gesommeerd 150.000 gulden te betalen aan Dynamo Minsk.

Dat is de transfersom voor Andrej Zygmantovitsj, die vorig seizoen bij de eredivisieclub speelde.

FC Groningen heeft geweigerd aan de eis gevolg te geven. Volgens Henk Nienhuis, directeur van FC Groningen, waren de beide clubs overeengekomen dat Groningen het genoemd bedrag zou overmaken als Zygmantovitsj naar een andere vereniging dan FC Groningen of Dynamo Minsk zou gaan.

Sinds september speelt Zygmantovitsj weer bij Dynamo, waar hij ooit begon. FC Groningen heeft de KNVB schriftelijk van de gang van zaken op de hoogte gesteld.

...VIKTOR TSJERNO-MYRDIN...
...premier van Rusland als opvolger van Jegor Gajdar...

(AFP-satellietfoto)

Tsjernomyrdin: Rusland krijgt behoudende premier

MOSKOU - De nieuwe Russische premier, Viktor Tsjernomyrdin, geldt als een van de belangrijkste vertegenwoordigers van het oude industriele complex en daarmee als tegenstander van radicale economische hervormingen. Zijn opname in de Russische regering afgelopen mei werd in brede kring al gezien als een concessie aan de conservatieven, die zich verzetten tegen de shock-therapie voor de economie zoals Jegor Gajdar die voorstond.

Tsjernomyrdin is momenteel nog als vice-premier belast met de portefeuille Energie. Met dat terrein was hij goed vertrouwd, aangezien hij eerder aan het hoofd stond van de nationale gasmaatschappij Gazprom. De aanstaande premier begon bij Gazprom in 1985, nadat hij in de toenmalige Sovjetunie was afgetreden als minister van Gas.

Sinds zijn toetreding tot de regering van Gajdar heeft de corpulente Tsjernomyrdin zich op de achtergrond gehouden. Zijn naaste medewerkers omschrijven hem als een beminnelijke man, die zijn beloften nakomt en zijn fouten kan erkennen.

Het Russische Volkscongres koos hem maandag met ruime meerderheid tot nieuwe premier van de Russische federatie. President Boris Jeltsin had Tsjernomyrdin, die als conservatief wordt beschouwd, verrassend voorgedragen. Jeltsin leek zich daarmee te hebben neergelegd bij een nederlaag. Na de stemming bedankte de nieuwe premier het Volkscongres en zinspeelde hij op vertraging van de economische hervormingen. "Ik ben voor verdieping van de hervormingen maar niet ten koste van de verpaupering van de bevolking", aldus Tsjernomyrdin. De afgevaardigden van het Volkscongres verwelkomden zijn opmerkingen met een groot applaus. Met de voordracht van Tsjernomyrdin gaf Jeltsin maandag zijn pogingen op om waarnemend premier Jegor Gajdar benoemd te krijgen.

In de eerste stemronde had de Russische president nog vijf kandidaten, onder wie Gajdar, aan het uitgebreide parlement gepresenteerd. Gajdar eindigde als derde. In de tweede stemronde stemden 721 afgevaardigden van het Volkscongres in met Jeltsins voordracht van Tsjernomyrdin. Tegen diens kandidatuur stemden 172 leden.

VN-gevangenen vrij in Cambodja

PHNOM PENH - De 21 leden van de VN-troepenmacht in Cambodja die door de Rode Khmer verzetsbeweging in midden-Cambodja gevangen waren genomen, zijn donderdagmorgen weer in vrijheid gesteld. Dat heeft een woordvoerder van de VN meegedeeld.

De gevangen VN-mannen onder wie vijftien Indonesiërs waren dinsdag en woensdag gevangen genomen in de provincie Kompong Thom. De lokale Rode Khmer-commandant liet de mannen donderdag weer gaan na uitgebreide onderhandelingen die werden gevoerd door een Indonesische eenheid van de VN. Allen waren in goede gezondheid.

De Rode Khmer heeft donderdag opnieuw 46 militairen van de VN-vredesmacht gevangengenomen. Het gebeurde in dezelfde provincie als woensdag.

Bonns bureau Bescherming grondwet;

'Mogelijk 6400 gevaarlijke ultra-rechtse extremisten'

SAARBRUCKEN - Duitsland telt op het moment 6.400 extreem-rechtse activisten "die mogelijk gewelddadig zijn". Eind 1991 waren dat er 4.500.

Dit heeft de directeur van het Federale bureau voor de bescherming van de grondwet, Eckart Werthebach, maandag gezegd. Het cijfer is vastgesteld door leden van de inlichtingendienst tellingen te laten verrichten in de zestien deelstaten waaruit Duitsland bestaat, aldus Werthebach voor de radio van Saarland. De 6.400 getelde activisten zijn voor het merendeel skinheads. Sommigen van hen zijn nog geen zestien en kunnen daarom door justitie niet vervolgd worden.

Petitie voor terugkeer

PORT AU PRINCE - Als onderdeel van een protestbetoging buiten de Amerikaanse ambassade in de Haïtiaanse hoofdstad werd aan voorbijgangers gevraagd een petitie te ondertekenen waarin om de terugkeer wordt gevraagd van Jean-Bertrand Aristide. Het is twee jaar geleden dat deze met een overweldigende meerderheid werd gekozen. Hij is nu al een jaar balling nadat het leger hem had verdreven.

Oppositie Irak:

Leden van Saddam Husayns lijfwacht geëxecuteerd

NICOSIA - Een gr… Iraakse officieren die … de lijfwacht van presid… Saddam Hus… behoorde, is geëxecute… omdat ze van plan was… president ten val … brengen.

Dit heeft een in Iran ge…tioneerde Iraakse opposi… groep donderdag bekend… maakt. In een verklaring … de Opperste Raad voor … Islamitische Revolutie in Ir… (Orimi), die door radi… Teheran werd aangehaa… staat dat de mann… stierven voor het vuur… loton. Onvermeld bleef … hoeveel mensen het ging … wanneer zij gearreste… waren. Volgens een and… verklaring van de Orimi … een islamitische geestelij… met leden van zijn fam… terechtgesteld omdat hij … godsdienstig ongep… achtte een portret v… Saddam Husayn op … hangen in een moskee … Samarra, op 110 km t… noordwesten van Baghdad…

VS: Etnische spanningen oost-Europa groot probleem

Russische minister doet CVSE erg schrikken met ‘conservatieve’ rede

STOCKHOLM - De Russische minister van Buitenlandse zaken, Andrej Kozyrev, heeft maandag de CVSE-raad in Stockholm voor enige tijd met stomheid geslagen. De bewindsman verklaarde in zijn -naar wat later bleek misleidende - rede dat Rusland zijn huidige pro-Westerse opstelling inruilt voor het Koude-oorlogsdenken uit de tijd van de voormalige Sovjetunie (SU). Na drie kwartier maakte de als hervormingsgezind bekend staande Kozyrev echter een einde aan de verwarring door te beklemtonen dat Moskou aan zijn huidige buitenlandse politieke koers zal vasthouden. Zijn eerste toespraak gold slechts als waarschuwing voor het geval conservatieve krachten het in Rusland weer voor het zeggen krijgen.

"Ik was verbijsterd", zo zei de Duitse minister Klaus Kinkel, naar aanleiding van Kozyrev's uitlatingen. Zijn Amerikaanse collega Lawrence Eagleburger stapte na het incident op de Russische minister af met de mededeling dat een dergelijk optreden zijn gezondheid - Eagleburger is astmapatiënt - niet ten goede komt.

Zelfs de Russische delegatie reageerde geschokt toen Kozyrev verklaarde dat "de grenzen aan de toenadering van Rusland tot het Westen waren bereikt, de sancties tegen Joegoslavië dienen te worden opgeheven, de NAVO en de WEU hun invloed in de voormalige SU moeten beperken en Servië kan rekenen op de steun van groot-Rusland". Hun woordvoerster liet weten dat niemand binnen de delegatie op de hoogte was van Kozyrev's plannen. Een eerste indicatie dat Kozyrev's Koude-oorlogsretoriek niet het ware Russische standpunt vertegenwoordigde, was dat de toespraak slechts in het Russisch werd verspreid.

Kozyrev zei dat zijn opmerkingen over opheffing van de sancties van de Verenigde Naties (VN) niets anders waren dan een "compilatie" van de opvattingen van de Russische oppositie, met de bedoeling om te laten zien welke gevaren het post-communistische Europa bedreigen. En dit zijn niet eens de meest extreme meningen, verklaarde hij. De verbazing over zijn uitlatingen was des te groter daar Kozyrev bekend staat als een gematigd minister wiens positie bedreigd wordt omdat zijn beleid door de conservatieven in Rusland als te pro-Westers beschouwd wordt.

Het optreden van Kozyrev stelde de crisis in ex-Joegoslavië enigszins in de schaduw. De ministers van Buitenlandse zaken van de 51 CVSE-lidstaten stelden Servië echter opnieuw verantwoordelijk voor het geweld in Bosnië-Hercegovina en verlengden de schorsing van Joegoslavië (dat bestaat uit Servië en Montenegro) als lid van de conferentie.

VERONTRUST

De Amerikaanse minister Eagleburger toonde zich verontrust over de toenemende etnische spanningen in met name oost-Europa. Het laat de noodzaak zien de CVSE te ontwikkelen tot een organisatie die adequaat kan inspelen op dergelijke situatie, zo was zijn mening. Het onderkennen van etnische geschillen in een zo vroeg mogelijk stadium om vervolgens actie te kunnen ondernemen dient grote aandacht te krijgen, aldus de bewindsman. Daarmee zal zich vooral de Nederlandse oud-minister Max van der Stoel gaan bezighouden, die dinsdag officieel wordt aangesteld als Hoge commissaris voor de minderheden van de CVSE.

In de Zweedse hoofdstad lijkt tevens overeenstemming te zijn bereikt over het benoemen van een secretaris-generaal voor de CVSE. De Duitse minister Kinkel liet weten de Duitse diplomaat Wilhelm Hoynck, lid van het comite van hoge ambtenaren (het dagelijks bestuur van de CVSE), te hebben voorgedragen als kandidaat. De voordracht van Hoynck wijst er volgens waarnemers op dat de bevoegdheden van de secretaris-generaal vooral op administratief en niet op politiek gebied komen te liggen, omdat anders wel een politicus van naam naar voren zou zijn geschoven.

Zingen in Somalia

■ *MUQDISHO - Een vrouw gaat een groep Somalische kinderen voor bij het zingen van een lied buiten het centrum waar voedsel wordt verstrekt aan de hongerenden in de hoofdstad Muqdisho. Ondertussen is een konvooi met honderd ton voedsel onderweg naar de stad des doods, Baidoa.*

(AFP-satellietfoto)

MOSKOU - De Russische president Boris Jeltsin heeft ex-premier Jegor Gajdar benoemd tot persoonlijk adviseur op economisch gebied. Dit heeft een presidentiële woordvoerder donderdag bekendgemaakt.

De 36-jarige Gajdar, die de afgelopen elf maanden Rusland leidde naar een vrije markt, werd afgelopen maandag onder druk van de conservatieven als regeringsleider vervangen door Viktor Tsjernomyrdin. Gaidar is door het Westen geprezen om zijn radicale hervormingsbeleid. Gajdar liet zich woensdag overigens positief uit over zijn opvolger.

Gaidar wordt hoofd van een pas opgerichte denktank in Moskou, het Instituut voor problemen van de overgangsperiode. Dit heeft het persbureau Interfax woensdag gemeld. Wanneer hij zijn nieuwe functie zal gaan bekleden werd niet gezegd. Wel dat hij zijn regeringskantoor heeft verlaten. Zo werd eerder gemeld.

Syrië ongeduldig

Midden Oosten-overleg belandt in impasse

DAMASCUS - De Syrische president Hafez al-Assad heeft maandag in Damascus gezegd dat een gedeeltelijke Israëlische terugtrekking van de Golan-hoogvlakte "een stap in de richting van vrede is" maar op zichzelf niet tot vrede leidt.

De president stelde vast dat de bilaterale vredesgesprekken tussen Israëli's en Arabieren "in een impasse" zijn en waarschuwde dat het geduld van Syrië niet onbeperkt is. In de Verenigde Staten werd intussen bekend dat Syrië sinds acht weken geen uitreisvisa meer afgeeft voor Syrische joden.

Op dezelfde dag dat de Syrische president dit tot duver duidelijkste signaal gaf dat het geduld van de Syriërs kan opraken, werd in Washington bekend dat de Syrische autoriteiten sinds acht weken zijn opgehouden uitreisvisa te geven voor Syrische joden die het land willen verlaten. Syrie had in april van dit jaar erin toegestemd de naar schatting vierduizend nog in Syrië wonende joden die toestemming te geven en zo'n 2.600 van hen maakten van de mogelijkheid gebruik.

Ex-ministers niet berecht in aids-schandaal

PARIJS - De Franse Assemblee nationale (Tweede Kamer) heeft in de nacht van woensdag op donderdag tegengehouden dat twee ex-ministers in staat van beschuldiging worden gesteld wegens het schandaal van de bloedtransfusies met besmet bloed.

De Assemblee stemde een voorstel weg om Georgina Dufoix, ex-minister van Sociale zaken en Nationale solidariteit, en Edmond Herve, oud-staatssecretaris van Sociale zaken belast met Gezondheid, voor een rechter van instructie te laten verschijnen van het hooggerechtshof. Dufoix en Herve werden ervan beschuldigd medeverantwoordelijk te zijn voor het feit dat de Franse Bloedtransfusiedienst jarenlang heeft nagelaten donorbloed op de aanwezigheid van het Aids-virus te controleren.

Als Parijs ja-woordt geeft

NAVO wil met Oostblok bij vredesoperaties samenwerken

BRUSSEL - De NAVO wil vrijdag afspraken maken met haar voormalige tegenstanders van het Oostblok om samen vredesoperaties te gaan uitvoeren.

Eerst moet het Westers bondgenootschap donderdag echter proberen Frankrijk te laten instemmen met de nieuwe taak van vredesoperaties die de NAVO volgens de overige vijftien lidstaten officieel moet krijgen. De ministers van Buitenlandse zaken van het bondgenootschap komen hiervoor donderdag in Brussel bij elkaar. Hun collega's van de Centraal-en Oosteuropese landen en van de republieken van de voormalige Sovjetunie (SU) voegen zich vrijdag bij de NAVO-ministers voor een bijeenkomst van de Noord-Atlantische samenwerkingsraad (NASR).

Frankrijk verzet zich weliswaar er niet tegen dat de NAVO van geval tot geval bekijkt of zij kan meedoen aan vredesoperaties, maar voelt er weinig voor de taak van het bondgenootschap officieel uit te breiden met dergelijke missies. Frankrijk staat erop dat besluiten tot het uitvoeren van vredesoperaties met alle zestien NAVO-landen worden genomen, en niet door de vijftien ministers van Defensie. De Fransen hebben de militaire tak van de NAVO in 1966 verlaten uit protest tegen wat zij toen zagen als de overheersende rol van de VS in de Europese veiligheid. Ook nu nog ziet Parijs meer in Europese instellingen. Volgens diplomaten is het onduidelijk of de Franse minister van Buitenlandse zaken Roland Dumas zich donderdag ervan zal laten overtuigen dat het bondgenootschap om te overleven officieel de nieuwe taak van vredesoperaties op zich moet nemen.

Als de Franse bezwaren kunnen worden weggenomen kan de NAVO vrijdag met de 21 partners in de NASR praten over het gezamenlijk opzetten van en opleiden voor vredesoperaties. In die bijeenkomst staat ook een werkplan op de agenda om de samenwerking tussen de westelijke en de oostelijke landen te intensiveren. Volgens dat plan bieden de NAVO-landen aan hun voormalige vijanden hulp op politiek, militair en economisch gebied, vooral wat betreft planning, opleiding en de nieuwe opzet van organisaties zoals ministeries van Defensie.

Borgtocht niet omlaag

Rellen in Los Angeles na mishandelingszaak

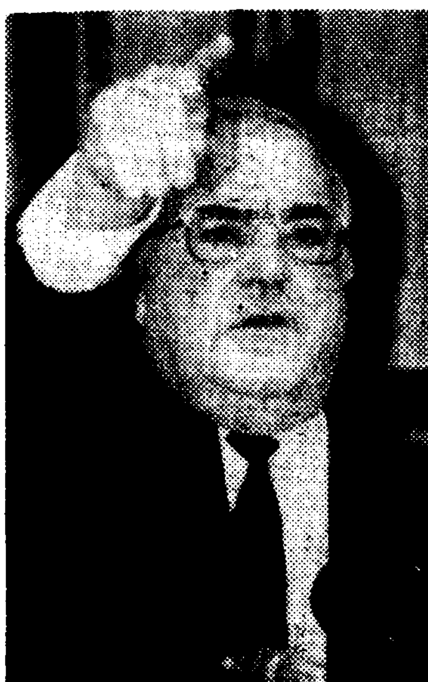
LOS ANGELES - In Los Angeles zijn maandagavond onlusten uitgebroken toen betogers het opnamen voor mannen die bij rassenrellen eerder dit jaar de blanke vrachtwagenchauffeur Reginald Denny in ernstige mate molesteerden.

In het zuidelijk deel van de stad was de hele politiemacht in staat van paraatheid gebracht om eventuele gewelddaden direct de kop in te drukken. Er werden 59 mensen gearresteerd. Aanleiding voor de onlusten was de weigering van een rechter om de borgtocht van de hoofdverdachte te verlagen. Denny werd in april tijdens de rassenrellen in Los Angeles voor het oog van televisiecamera's uit zijn vrachtwagen gesleurd en in elkaar geslagen. De rechter verlaagde vrijdag de borgtocht van een van de verdachten, die al sinds hun arrestatie vastzitten, maar handhaafde de borgtocht van de hoofdverdachte. Zij worden beschuldigd van poging tot moord en mishandeling.

Een actie van vijftig betogers die maandag protesteerden tegen het besluit van de rechter ontaardde in rellen waarbij massaal met stenen gegooid werd. Ten minste een voorbijganger raakte gewond toen hij geraakt werd door een steen. De politie trad op met honderden manschappen in relleninrusting.

Vluchtelingen uit Kenya terug

ADDIS ABEBA - De Verenigde Naties (VN) hebben maandag bekendgemaakt dat binnen een week zal worden begonnen met de repatriëring van naar schatting tachtigduizend Etiopische vluchtelingen die in Kenya verblijven. Ongeveer vijfhonderd Etiopiërs per dag zullen dagelijks over de weg Kenya verlaten. De vluchtelingen, voornamelijk afkomstig uit het zuiden van Etiopië, ontvluchtten hun land in mei 1991, toen opstandelingen uit het noorden de hoofdstad gewapenderhandinnamenen daarmeedeMarxistischeregering van Mengistu Haile Mariam ten val brachten. Volgens Khoury hebben de nieuwe militaire machthebbers de gewapende groepen die in het zuiden voor onrust zorgden, ontwapend.

BONN - Bondskanselier Helmut Kohl van Duitsland heeft tijdens een persconferentie meegedeeld dat zijn land militairen beschikbaar stelt voor de vredesmacht in Somalia. Er gaan volgens plan vijftienhonderd Duitse soldaten heen om ingezet te worden bij de bescherming van de voedseldistributie.
(AFP-satellietfoto)

BONN - De Duitse bondskanselier Helmut Kohl heeft donderdag gezegd dat hij vijftienhonderd militairen naar Somalia wil sturen om te helpen bij het uitdelen van voedsel en hulp aan hongerende Somaliërs in vreedzame gebieden.

Bonn wil de Verenigde Naties (VN) een bataljon van de bevoorrradingstroepen voor Somalië aanbieden, dat in vreedzame gebieden voor humanitaire doeleinden kan worden ingezet. De eenheid zal onder mee uit ingenieurs en communicatie-experts bestaan en een 'zelfverdedigingseenheid' omvatten.

Volgens de grondwet mogen Duitse militairen

Sociaaldemocratische oppositie boo

Kohl wil soldaten naar Somalia sture

alleen op het grondgebied van de NAVO ingezet worden. Kohls regering en de sociaal-democratische oppositie discussiëren al weken hoe de grondwet gewijzigd moet worden om hierin verandering te brengen. De bondskanselier kondigde verder aan dat Duitsland ook meer transportvliegtuigen voor hulpvluchten ter beschikking wil stellen en hulp wil bieden bij het herstel van een Somalische politiemacht.

Bjorn Engholm, d van de sociaal-de sche SPD heeft vero digd gereageerd op kondiging van Ko noemde het een 'du provocatie van het ment. Dit besluit is met de grondwet'. E verklaarde dat zij geen andere keus h een klacht in te di het Constitutione Een uitspraak van wordt echter pá enkele maanden ver

MOTORRIJTUIGBELASTING EN EINDVERWERKINGSHEFFING AUTOWRAKKEN 1993

DE ONTVANGER VAN HET EILANDGEBIED CURACAO maakt hierbij bekend, dat met ingang van 17 december 1992 zal worden aangevangen met de inning van MOTORRIJTUIGBELASTING EN EINDVERWERKINGSHEFFING AUTOWRAKKEN 1993 en deze belasting moet zijn voldaan UITERLIJK 31 JANUARI 1993.
De betaling kan geschieden aan de loketten van de Eilandsontvanger aan de Regentesselaan z/n, alsmede op de bijkantoren te BRIEVENGAT, DOKTERSTUIN, MONTAGNE, SANTA MARIA, OTRABANDA EN JANWE/DOMINGUITO.

Op de bijkantoren kan alleen betaald worden met een voorbedrukte belastingkaart of de juiste duplicaatkaarten die op Groot Kwartier verstrekt zijn.
Bij de betaling van de MOTORRIJTUIGBELASTING EN EINDVERWERKINGSHEFFING AUTOWRAKKEN 1993 moeten worden overgelegd:
1. geldige keuringskaart (geldig minstens t/m 2 januari 1993);
2. betalingsbewijs over het 4de kwartaal 1992;
3. geldige verzekeringsbewijs (origineel, geldig minstens t/m 2 januari 1993);
4. voorbedrukte belastingkaart.

ATTENTIE
Bij betalingen voor het jaar 1993, die in december 1992 plaats vinden moeten de keuringskaarten en verzekeringbewijzen geldig zijn tot en met tenminste 2 januari 1993.
De NUMMERPLATEN kunnen worden afgehaald UITSLUITEND aan de loketten op het BIJKANTOOR BRIEVENGAT met overlegging van de gekwiteerde Belastingkaart 1993 en keuringskaart. De loketten zijn geopend van 08.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur.
Voor de betaling van motorrijtuigbelasting en eindverwerkingsheffing autowrakken 1993 zijn de loketten van het Ontvangerskantoor Regentesselaan z/n geopend van 07.45 uur tot 11.45 uur en van 13.45 uur tot 15.30 uur. De bijkantoren zijn opengesteld van 08.00 tot 14.00 uur.

De MOTORRIJTUIGBELASTING voor het dienstjaar 1993 bedraagt:

- voor een motorrijtuig op drie of meer wielen, vanaf bouwjaar 1987	NAf. 341,-- per jaar
- voor een motorrijtuig op drie of meer wielen t/m bouwjaar 1986	NAf. 228,80 per jaar
- voor een motorrijtuig op drie of meer wielen met accomodatie voor maximaal vijftien personen en bestemd voor het openbaar vervoer	NAf. 92,40 per jaar
- voor een motorrijtuig op drie of meer wielen met een accomodatie voor maximaal 15 personen en bestemd voor het openbaar vervoer dat door een diesel- of gasmotor wordt voortbewogen	NAf. 528,-- per jaar
- voor een motorrijtuig op drie of meer wielen, dat is ingericht voor vrachtvervoer en waarvan de exploitatie de enige bron van inkomsten vormt voor de eigenaar, die zelf optreedt als bestuurder en die in het bezit is van een hiertoe door het Bestuurscollege kosteloos afgegeven verklaring	NAf. 121,-- per jaar
- voor een motorrijtuig op drie of meer wielen dat is ingericht voor vrachtvervoer en door een diesel- of gasmotor wordt voortbewogen en waarvan de exploitatie de enige bron van inkomsten vormt voor de eigenaar, die zelf optreedt als bestuurder en die in het bezit is van een hiertoe door het Bestuurscollege kosteloos afgegeven verklaring	NAf. 691,40 per jaar
- voor een motorrijtuig op drie of meer wielen, dat door een diesel- of gasmotor wordt voortbewogen	NAf. 1.029,60 per jaar
- voor een motorrijtuig op drie of meer wielen met een accomodatie voor meer dan vijftien personen en bestemd voor het openbaar vervoer t/m bouwjaar 1986	NAf. 228,80 per jaar
- voor een motorrijtuig op drie of meer wielen met een accomodatie voor meer dan vijftien personen en bestemd voor het openbaar vervoer vanaf bouwjaar 1987	NAf. 341,-- per jaar
- voor een motorrijtuig op drie of meer wielen met een accomodatie voor meer dan vijftien personen en bestemd voor het openbaar vervoer dat door een diesel- of gasmotor wordt voortbewogen	NAf. 1.029,60 per jaar
- voor een motorrijtuig op twee wielen, al dan niet met zijspan (motorfietsen)	NAf. 165,-- per jaar
- voor een bromfiets	NAf. 44,-- per jaar
- voor een zwaar motorrijtuig	NAf. 1.359,60 per jaar
- voor een zwaar motorrijtuig welke wordt voortbewogen door een diesel- of gasmotor	NAf. 1.889,60 per jaar
- bij het verstrekken van bijzondere platen wordt de verschuldigde belasting verhoogd met	NAf. 500,-- per jaar
- bij betaling van de motorrijtuigbelasting 1993 is per motorrijtuig een toeslag Eindverwerkingsheffing autowrakken verschuldigd van	NAf. 16,-- per jaar

De toeslag voor de Eindverwerkingsheffing autowrakken dient bij de eerste betaling voldaan te worden.

De prijs der stickers is vastgesteld op	NAf. 3,-- per paar
De prijs der nummerplaten is vastgesteld op:	
- voor motorrijtuigen op drie of meer wielen	NAf. 8,-- per paar
- voor motorfietsen	NAf. 6,-- per paar
- voor bromfietsen	NAf. 4,-- per paar
- voor bijzondere platen	NAf. 50,-- per paar

Voor de toepassing van de Motorrijtuigbelasting- en eindverwerkingsheffing autowrakkenverordening wordt onder "zwaar motorrijtuig" verstaan: loaders, trekkers, tractors, betontrucks, asfalttrucks, gasoline tankwagens, boomtrucks, walsen, vorkheftrucks, motorgraders, backhoeloaders en kranen.

Als bewijs van betaling van de Motorrijtuigbelasting en Eindverwerkingsheffing autowrakken 1993 zullen voor het eerste halfjaar nummerplaten en voor het gehele jaar nummerplaten plus stickers worden afgegeven.
De kleur van de nummerplaten voor het dienstjaar 1993 is: blauwe achtergrond met witte letters en cijfers. De kleur van de stickers voor het dienstjaar 1993 is: gele achtergrond met zwarte letters en cijfers.

N.B.
Bij de betaling van Motorrijtuigbelasting en Eindverwerkingsheffing autowrakken 1993 gelieve identiteitsbewijs te tonen.

De Ontvanger
G.H.U. L